

EURÓPSKA ÚNIA

EURÓPSKY PARLAMENT

RADA

V Bruseli 26. novembra 2025
(OR. en)

2025/0108(COD)

PE-CONS 45/25

POLCOM 291
COWEB 115
AGRI 473
UD 223
CODEC 1478

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/823 o výnimočných obchodných opatreniach pre krajiny a územia zúčastňujúce sa na procese stabilizácie a pridruženia alebo s týmto procesom spojené

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2025/...

Z ...,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2024/823 o výnimočných obchodných opatreniach pre krajiny a územia zúčastňujúce sa na procese stabilizácie a pridruženia alebo s týmto procesom spojené

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom¹,

¹ Pozícia Európskeho parlamentu z 13. novembra 2025 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z ...

keďže:

- (1) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/823², ktoré sa uplatňuje do 31. decembra 2025, sa zriaďuje systém autonómnych obchodných opatrení medzi Úniou a krajinami a územiaми západného Balkánu tým, že oslobodzuje určité poľnohospodárske výrobky s pôvodom na západnom Balkáne od ciel a poplatkov s rovnocenným účinkom a poskytuje určitým vinárskym výrobkom s pôvodom na západnom Balkáne prístup k celkovej colnej kvóte.
- (2) Súčasné autonómne obchodné opatrenia pre západný Balkán zahŕňajú dve zostávajúce výhody: po prvé, pozastavenie osobitných ciel na všetko ovocie a zeleninu, na ktoré sa vzťahuje systém vstupných cien, a po druhé, prístup k celkovej colnej kvóte pre víno, ktorá sa prideliť v poradí kto prv príde, ten prv berie, po tom, ako krajiny západného Balkánu vyčerpajú vnútroštátnu kvótu vo svojej príslušnej dohode o stabilizácii a pridružení. Napriek obmedzenému rozsahu pôsobnosti súčasných autonómnych obchodných opatrení sú uvedené autonómne obchodné opatrenia naďalej dôležité.
- (3) Systém autonómnych obchodných opatrení predstavuje cennú podporu pre hospodárstva partnerov zo západného Balkánu, pričom nevytvára negatívne účinky pre Úniu.
- (4) Únia by preto mala pokračovať v podpore zraniteľných hospodárstiev regiónu západného Balkánu predĺžením obdobia uplatňovania nariadenia (EÚ) 2024/823 o ďalších päť rokov. Uvedené predĺženie je dôkazom pevného odhodlania Únie k obchodnej integrácii západného Balkánu.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/823 z 28. februára 2024 o výnimočných obchodných opatreniach pre krajiny a územia zúčastňujúce sa na procese stabilizácie a pridruženía alebo s týmto procesom spojené (Ú. v. EÚ L, 2024/823, 6.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/823/oj>).

- (5) Preto je vhodné predĺžiť obdobie uplatňovania nariadenia (EÚ) 2024/823 do 31. decembra 2030.
- (6) Predĺženie obdobia uplatňovania autonómnych obchodných opatrení je v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1449³, ktorým sa zriadil Nástroj na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán.
- (7) Po nadobudnutí platnosti dohody o stabilizácii a pridružení medzi EÚ a Kosovom^{*4}, ktorá nadobudla platnosť ako posledná z dohôd o stabilizácii a pridružení, by sa mali vypustiť odkazy na obchodné koncesie v oblasti rybolovu v článku 3 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/823, keďže uvedené kvóty boli pre všetky zvýhodnené zmluvné strany prevedené do príslušných dvojstranných dohôd o stabilizácii a pridružení.
- (8) V článku 2 ods. 3 a článku 10 nariadenia (EÚ) 2024/823 sa stanovujú protichodné mechanizmy na pozastavenie výhod, a preto by sa uvedené ustanovenia mali zmeniť s cieľom vytvoriť právnu istotu,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1449 zo 14. mája 2024 o zriadení Nástroja na podporu reforiem a rastu pre západný Balkán (Ú. v. EÚ L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj>).

^{*} Týmto označením nie sú dotknuté pozície k štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

⁴ Dohoda o stabilizácii a pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Kosovom^{*} na strane druhej (Ú. v. EÚ L 71, 16.3.2016, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2016/342/oj).

Článok 1

Nariadenie (EÚ) 2024/823 sa mení takto:

1. Článok 2 sa mení takto:

a) názov sa nahrádza takto:

„Podmienky oprávnenia na získanie výhod z preferenčných úprav a ich súvisiaceho pozastavenia“;

b) v odseku 1 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) účasť zvýhodnených zmluvných strán na účinnej administratívnej spolupráci s Úniou vrátane spolupráce nutnej na overovanie dôkazu o pôvode, aby sa zabránilo riziku podvodu, a“;

c) v odseku 2 sa vypúšťa druhý pododsek;

d) dopĺňa sa tento odsek:

„4. V prípade, že zvýhodnená zmluvná strana nespĺňa podmienku uvedenú v odseku 1 písm. d) tohto článku, Komisia môže podľa článku 6 úplne alebo čiastočne pozastaviť oprávnenie dotknutej zvýhodnenej zmluvnej strany na výhody podľa tohto nariadenia.“

2. V článku 3 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Bez ohľadu na iné ustanovenia tohto nariadenia, najmä článok 10, a vzhľadom na osobitnú citlivosť trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, ak dovoz poľnohospodárskych výrobkov spôsobuje závažné narušenie trhov Únie a ich regulačných mechanizmov, môže Komisia prijať prostredníctvom vykonávacích aktov náležité opatrenia. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 8 ods. 3.“

3. Článok 10 sa mení takto:

a) názov sa nahrádza takto:

„Iné opatrenia dočasného pozastavenia“;

b) v odseku 1 prvom pododseku sa úvodná časť nahrádza takto:

„1. Ak Komisia zistí, že existuje dostatok dôkazov o podvode alebo že sa dovoz do Únie podstatne zvýšil nad úroveň zvyčajnej výroby a vývozných kapacít, môže prijať opatrenia na úplné alebo čiastočné pozastavenie úprav stanovených v tomto nariadení na obdobie troch mesiacov, ak predtým:“

4. V článku 12 sa druhý odsek nahrádza takto:

„Uplatňuje sa do 31. decembra 2030.“

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Európsky parlament
predsedníčka

Za Radu
predseda/predsedníčka
